

Studiedag kunst (algemeen)

op 13 maart 2025

Informatie over de sprekers en workshops

9.30 uur	ontvangst
10.00 uur	opening door dagvoorzitter Bas Jacobs
10.15 uur	eerste spreker = kunsthistoricus Jeroen Boom
11.00 uur	koffie/thee
11.15 uur	tweede spreker = kunstenaar Roy Villevoye
12.00 uur	Cito CvTE
12.10 uur	SLO over de vakvernieuwing en eventueel nog over de kerndoelen
12.20 uur	Pitch door Bastiaan van Werven van Landelijk Netwerk Filmeducatie over hun kunstvakpagina
12.30 uur	lunch, uitgevers stands
13.15 uur	Eén workshopronde met keus uit: <ul style="list-style-type: none">• Michiel Vaanhold• Jeanine Belger• Jose Voorn en Piet Spee• Kunst in Mondiaal Perspectief
14.45 uur	fris/thee
15.00 uur	Interactieve afsluiter van de dag door Lidewijde Paris
16.30 uur	borrel tot ongeveer 17.15 uur

Sprekers

[Jeroen Boom](#) is universitair docent aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. In zijn onderzoek richt hij zich op de politiek en ethiek van zien en niet-zien in onze huidige beeldcultuur. Op dit moment werkt hij aan een project waarin hij de manieren onderzoekt waarop film en media de realiteit van migranten weergeven en hoe filmmakers zich kunnen verzetten tegen politieke stigmatisering binnen deze context.

In onze steeds visueler wordende samenleving lijken we steeds meer gewend te raken aan de constante toevoer van shockerende beelden van geweld en leed. In deze keynote zullen we ons richten op hoe beeldmakers zich kunnen verzetten tegen deze verlamdende tendens, hoe ze onze dagelijkse blik kunnen vestoren, en hoe ze kijkers laten reflecteren op hun eigen positie als beeld-consumenten. De vraag die centraal zal staan is hoe we onszelf actief bewust kunnen maken van de politieke en ethische dimensie van kijken in een tijd van visuele overvloed.

[Roy Villevoye](#) (1960, Maastricht) neemt ons mee in zijn kunstenaarspraktijk. Hij studeerde aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam en begon zijn carrière in 1985 als schilder. In zijn vroege werk stonden kleur, culturele coderingen en identiteit centraal. Eind jaren '80 begon hij echter te zoeken naar een nieuwe invulling van zijn kunstenaarschap. Sinds 1992 reist hij regelmatig naar de Asmat in Papua, Indonesië, waar hij zijn werk uitbreidde naar fotografie, film, installaties en recentelijk ook

realistische sculpturen. Zijn werk onderzoekt de ongemakkelijke ontmoetingen tussen twee culturen, waarbij hij voorbij gaat aan de traditionele opvattingen van de Verlichting, vooruitgang en het primitieve.

Villevoye had solo-exposities in binnen- en buitenland, onder andere in Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam, het Stedelijk Museum in Amsterdam en De Lakenhal in Leiden.

Zijn werk maakt deel uit van belangrijke museale collecties, zoals het Centraal Museum en het Tropenmuseum in Amsterdam.

In 1992 maakte Villevoye zijn eerste reis naar de Asmat, een moeilijk bereikbare en ontoegankelijke regio in Papua, waar hij voor zijn overleving afhankelijk was van de lokale bevolking.

Tijdens zijn eerste verblijf ontmoette onder andere Omomá en de blinde zanger en verhalenverteller Ndo, mannen uit een afgelegen clan, en samen roeiden ze met een klein team drie weken door onbekend gebied.

Deze ervaring leidde tot een sterke band en vormt de basis voor veel van Villevoye's werk.

Hij ziet de Asmatmensen niet als exotische figuren, maar als actieve deelnemers in een uitwisselingsproces, waarbij zowel materiële objecten als ideeën worden gedeeld.

Dit vormt het fundament van zijn werk, waarin beide culturen in een gedeeld, soms chaotisch heden bestaan. Met het bewustzijn van de a-synchroniciteit tussen beide werelden.

Villevoye zoekt naar de essentie van het leven via de betekenis van cultuur, en de oorsprong daarvan. Dat bracht hem bij de Asmat. Hij heeft altijd geprobeerd geen romantische of simplistische beeldvorming van andere culturen te creëren. In plaats daarvan heeft hij zich gericht op het ontwikkelen van een diepere, wederzijdse relatie met de Asmatgemeenschap.

In zijn werk verkent hij de vraag naar wie we zijn, waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan. Zijn werk is in de loop van de jaren steeds minder formeel geworden en zoekt naar een modus vivendi tussen de verschillende werelden die hij belicht.

Voor de landelijke dag in Ede wil Villevoye in een korte presentatie zijn werkwijze toelichten.

Hij zal ingaan op zijn ontwikkeling van schilderkunst met menselijke huidskleur als centraal thema in de jaren '80, naar objecten en installaties die voortkwamen uit zijn reizen naar de Asmat, en hoe dit werk zich tot een onvoorziene keten van nieuwe creaties heeft ontwikkeld.

Good practice/workshops

Workshop Feit en Fictie door Jeanine Belger

Wat is de rol van beelden en teksten in een samenleving waar niet langer één waarheid bestaat? Hoe kunnen we onze leerlingen leren om kritisch en bewust om te gaan met deze veranderingen? De curriculumvernieuwingen van het voortgezet onderwijs sturen erop aan om meer aandacht te schenken aan burgerschap en digitale geletterdheid in de lespraktijk. Vanuit de letterenfaculteit van de Radboud Universiteit werken verschillende opleidingen samen aan het ontwikkelen open lesmateriaal rondom dit thema. De lessen kunnen naar eigen inzicht worden ingebed in een leerlijn of in losse lessen bij verschillende vakken in de bovenbouw. In deze workshop gaan we aan de slag met dit lesmateriaal.

[Jeanine Belger](#) is docent kunstvakken en Teacher in Residence bij de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen In Nijmegen.

Interactief 'Modereren kun je leren' door Michiel Vaanhold

Filmeducatie begint met kijken, iets wat scholieren voortdurend doen. Maar hoe maak je die kijkervaring echt betekenisvol? Wat voor een vragen stel je dan? En hoe ga je om met uitdagende situaties die daarbij kunnen ontstaan?

Door samen films te bekijken en in te gaan op wat de leerlingen daarbij ervaren, ontdekken we dat niet iedereen hetzelfde waarneemt, dat filmmakers hele bewuste keuzes maken en dat je op verschillende manieren op een film kunt reflecteren. In het ideale geval kan het kijken naar films hen zelfs stimuleren om hun eigen verhalen te verfilmen.

[Michiel Vaanhold](#) is filmmaker, moderator en filmeducatie specialist bij [Filmhub Noord-Nederland](#).

Workshop KiMP (Kunst in Mondiaal Perspectief)

Centraal in de workshop Kunst in Mondiaal Perspectief staat het werk en het kunstenaarschap van Roy Villevoy. Daarbij wordt aangesloten bij thema's in de [KiMP-cursus](#), zoals 'Verhalen vertellen' of 'Wereldbeelden'.

De workshop wordt begeleid door het KiMP-team [Melvin Crone](#), [Claire Goedman](#) en [Manon Habekotté](#), alle drie docentopleiders aan de Breitner Academie. In de workshops laten ze bij wijze van voorbeeld voor in de klas verschillende manieren zien om de dialoog met een kunstwerk aan te gaan: via zelf maken van kunstwerken, verbaal of schriftelijk.

Workshop Modernisme

[Piet Spee](#) en [José Voorn](#) duiken samen met de workshopdeelnemers in het Modernisme. Deze praktijkgerichte workshop gaat over acteeropvattingen van Europese en Noord-Amerikaanse pioniers in theater, en film in de eerste helft van de twintigste eeuw. Aan de hand van fragmenten en contextinformatie bespreken we diverse werkvormen die je in de KUA-lessen in kunt zetten. Daarnaast relateren we de fragmenten aan de verschillende invalshoeken voor reflectie, en aan de termen en begrippen zoals in de KUA-syllabus beschreven. Tenslotte kijken we naar examenvragen die aansluiten bij de inhoud van de workshop.

Interactieve afsluiting met Lidewijde Paris

[Lidewijde Paris](#) sluit de dag plenair af aan de hand van film stills en laat zien hoe films, creativiteit en verbeelding samenwerken om een verhaal te vertellen met een extra dimensie. Waarom gebeurt dat zo?

Er zijn vele manieren om een verhaal te vertellen. Vertellen met woorden werkt anders dan vertellen met beelden en toch maken beide voor een groot deel gebruik van dezelfde technieken. Welke zijn dat en hoe werken ze verschillend? In beide vormen proberen onzichtbare vertellers je subtiel een kant op te sturen, maar hoe anders gaat dat bij een film dan in een roman? Waar moet je eigenlijk allemaal op letten als je naar een film kijkt? Wat speelt mee op de achtergrond? Hoe kun je een film interpreteren? Wat voor hints geeft een film zelf aan de kijker? En hoe functioneert een film in de context waarin hij tot stand komt? Al deze vragen behandelt Lidewijde Paris in haar kijk- en lees!workshop Hoe lees ik een film? aan de hand van actuele bioscoopfilms.

Lidewijde Paris begon na ruim 25 boekenvak in 2016 met De Lees!ambassade om het literaire lezen op een toegankelijke en onderhoudende manier te promoten. Ze schreef om dat duidelijk te maken 'Hoe

lees ik?' voor mensen in leesclubs om literatuur te leren begrijpen. Het wordt inmiddels op scholen, door schrijvers en vertalers en op vakopleidingen gebruikt.

Sinds 2018 bespreekt ze met het publiek films na in haar programma 'Hoe lees ik een film?'. Sinds 2023 in vier steden. Daarnaast verzorgt ze literatuurcursussen, schrijftrainingen en bespreekt ze boeken voor Max Nieuwsweekend op NPO radio 1. Haar laatste boek is 'Een gedicht is ook maar één ding'... en eind 2025 verschijnt 'Hoe lees ik een film?'.